

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.001.05.2023

00052823

Pani
Marianna Sokołowska
p.o. Dyrektora
Ośrodka Diagnostyczno-Badawczego
Chorób Przenoszonych Drogą Płciową
w Białymstoku
ul. Stołeczna 2B, 15-879 Białystok

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. – wykonanie planu finansowego
Ośrodka Diagnostyczno-Badawczego Chorób Przenoszonych Drogą Płciową w Białymstoku

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ośrodek Diagnostyczno-Badawczy Chorób Przenoszonych Drogą Płciową ¹ , ul. Stołeczna 2B, 15-879 Białystok
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marianna Sokołowska, p.o. Dyrektora Ośrodka, od 1 czerwca 2005 r. ²
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Andrzej Juchnicki – doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli Nr LBI/159/2022 z 29 grudnia 2022 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Ośrodka na 2022 r., pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,– badania przestrzegania ustalonych dla Ośrodka limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,– badania prawidłowości dokonywania zmian w planie finansowym Ośrodka w trakcie roku budżetowego,– szczegółowej analizy wybranej próby wydatków,– badania kosztów energii elektrycznej,– badania zamówień publicznych,– analizy prawidłowości sporządzania wybranych sprawozdań. <p>Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.</i></p>

¹ Dalej: „Ośrodek”.

² Dalej: „P.o. Dyrektora”.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: „ustawa o NIK”.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego w 2022 roku przez Ośrodek w części 46 Zdrowie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Ośrodek zrealizował dochody zaplanowane na 2022 rok. Zbadane wydatki w wysokości 240,1 tys. zł⁵ (tj. 8,1% wydatków ogółem) zostały poniesione na realizację zadań statutowych Ośrodka. Dokonano ich zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 2 oraz art. 162 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶, z wyjątkiem 2,2 tys. zł (0,9% zbadanej próby) wypłaconych zleceniobiorcy przed wykonaniem prac określonych w umowie. Ośrodek w 2022 roku podjął działania oszczędnościowe w zakresie niższego poboru energii elektrycznej, które skutkowały o 9,1% niższym zużyciem w porównaniu do 2021 roku. Nie wykorzystywał jednak mocy zamówionej (maksymalne miesięczne zużycie wynosiło 19 kW) i w toku kontroli NIK wystąpił do PGE Obrót o jej zmniejszenie z 41 kW do 30 kW.

Poddane analizie zamówienie publiczne zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁷ i procedurami wewnętrznymi, z wyjątkiem stwierdzonych nieprawidłowości, które polegały na:

- nieprzekazaniu Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach,
- niezamieszczeniu w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zmianie umowy.

Roczne sprawozdania budżetowe za 2022 rok i sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. sporządzono i przekazano w terminach wymaganych obowiązującymi przepisami. Dane w nich zawarte wynikały z ewidencji księgowej, prowadzonej w informatycznym programie finansowo-księgowym.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności⁸

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

1. Dochody budżetowe

1.1. W 2022 roku dochody Ośrodka wyniosły 555,9 tys. zł i były wyższe o 3,5% od planowanych i o 2,0% niższe od uzyskanych w 2021 roku. Głównym ich źródłem były wpływy: z usług za badania diagnostyczne w zakresie chorób przenoszonych drogą płciową świadczone na rzecz podmiotów i osób fizycznych – 306,9 tys. zł, ze sprzedaży odczynników medycznych – 160,0 tys. zł, z wynajmu czterem podmiotom lokali usługowych znajdujących się w siedzibie Ośrodka – 86,7 tys. zł oraz ze sprzedaży złomu pochodzącego z ogrodzenia metalowego – 1,3 tys. zł. W trakcie roku plan dochodów, wynoszący wg ustawy budżetowej 537 tys. zł, nie uległ zmianie. (akta kontroli str. 4, 48-57)

1.2. Na koniec 2022 roku w Ośrodku nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty z tytułu dochodów budżetowych. (akta kontroli str. 5-6, 107)

1.3. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Ośrodka⁹, do obowiązków głównej księgowej należało prowadzenie rachunkowości jednostki zgodnie z przepisami i zasadami, w tym m.in. zapewnienie terminowego ściągania należności i dochodzenie roszczeń spornych. W Ośrodku procedury dotyczące obiegu dokumentów i dochodzenia należności uregulowano w:

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Próba losowa: 46 dowodów księgowych na kwotę 233,7 tys. zł i próba celowa: dziewięć dowodów na 6,4 tys. zł.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm. Dalej: „ustawa o finansach publicznych”.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm. Dalej: „Pzp”.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zarządzenie Nr 2 dyrektora Ośrodka Diagnostyczno-Badawczego Chorób Przenoszonych Drogą Płciową z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego, zmienione 10 aneksami.

- 1/ Instrukcji kontroli finansowej¹⁰, w której ustalono m.in. przedmiot kontroli finansowej (kontrola merytoryczna i finansowa), wstępną ocenę celowości zaciągania zobowiązań finansowych (obowiązkiem dyrektora było dokonanie wstępnej oceny celowości wydatków, a głównego księgowego lub osoby przez niego wyznaczonej sprawdzenie zgodności zobowiązań z planem finansowym jednostki), uprawnienia i obowiązki do prowadzenia kontroli finansowej (do zadań głównego księgowego przypisano dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz dokonywanie wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów), zasady kontroli i realizacji dochodów i przychodów (do obowiązków głównego księgowego lub osoby przez niego wyznaczonej należało sprawdzenie prawidłowości wyceny dochodów i terminowości wystawienia dokumentów potwierdzających należność, a do pracownika księgowości bieżące i systematyczne sprawdzenie terminowości regulowania należności);
- 2/ Instrukcji windykacji należności¹¹, w której określono zasady windykacji należności w przypadku, gdy dłużnik opóźniał się z zapłatą należności: a/ procedurę windykacji należało wszcząć najpóźniej, gdy dłużnik opóźniał się z zapłatą co najmniej 14 dni od daty wymagalności danej należności; b/ po zamknięciu ksiąg rachunkowych danego miesiąca, komórka księgowa była zobowiązana do sporządzenia wydruku zawierającego zestawienie odbiorców wraz z wysokością ich zobowiązań wobec Ośrodka i przedłożenia go Dyrektorowi; c/ na wydruku należało zamieścić zobowiązania, których termin płatności upłynął; d/ główny księgowy lub pracownik działu księgowości informował dyrektora, czy po upływie miesiąca od wysłania wezwania do zapłaty, należność została uregulowana;
- 3/ Instrukcji dokonywania odpisów aktualizujących¹², zgodnie z którą odpisów aktualizujących wartość należności należało dokonywać w przypadkach określonych w art. 35b ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹³.

(akta kontroli str. 58-78)

W Ośrodku sporządzono i przekazano do Ministerstwa Zdrowia – zgodnie z § 2 ust. 2 zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia zakresu danych, trybu i sposobu przekazywania, obiegu oraz przyjmowania kwartalnych informacji opisowych z realizacji budżetu przez podległe jednostki budżetowe oraz niektóre jednostki nadzorowane¹⁴ – kwartalne i roczną informację opisową z realizacji budżetu w 2022 roku. W rocznej informacji opisowej za 2022 rok Ośrodek podał wszystkie wymagane dane i terminowo przesłał ją do Ministerstwa Zdrowia (7 lutego 2023 r.).

(akta kontroli str. 48-57, 79-82)

1.4. W Ośrodku nie podejmowano działań windykacyjnych ze względu na brak zaległości na koniec 2022 roku. Nie wystąpiły także przypadki zawarcia umowy w sprawie spornej należności cywilnoprawnej, nie udzielano ulg w spłacie należności z tytułu dochodów budżetowych (nie wystąpiły przypadki odraczania, umarzania i rozkładania zaległości na raty), nie wystąpiły należności przedawnione (ani wyśięgowanie należności przedawnionych lub nieściągalnych). Ośrodek nie posiadał należności przejętych od innych podmiotów.

(akta kontroli str. 14-15, 83-85)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez Ośrodek dochodów budżetowych.

¹⁰ Zarządzenie Nr 2 dyrektora Ośrodka Diagnostyczno-Badawczego Chorób Przenoszonych Drogą Płciową z dnia 13 listopada 2007 r.

¹¹ Zarządzenie Nr 2 dyrektora Ośrodka Diagnostyczno-Badawczego Chorób Przenoszonych Drogą Płciową z dnia 3 stycznia 2011 r. w sprawie Instrukcji windykacji należności.

¹² Zarządzenie Nr 5 dyrektora Ośrodka Diagnostyczno-Badawczego Chorób Przenoszonych Drogą Płciową z dnia 30 czerwca 2011 r.

¹³ Dz. U. z 2023 r. poz. 120.

¹⁴ Dz. Urz. MZ z 2020 r. poz. 30.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

2.1.1. Pierwotny plan wydatków Ośrodka na 2022 rok został ustalony na 2.311 tys. zł i był o 304,1 tys. zł (o 11,6%) niższy od wydatków poniesionych w 2021 roku. Wyższe wydatki zaplanowano głównie na: wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (o 91,3%) z powodu zakupu i przydziału pracownikom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, wpłaty na PPK (o 79,9%) ze względu na konieczność zabezpieczenia środków finansowych na wpłaty dla kolejnych pracowników oraz podróże krajowe (o 47,5%) z powodu zwiększonej liczby wyjazdów po zniesieniu stanu epidemii. (akta kontroli str. 7, 48-57)

W trakcie roku, plan wydatków Ośrodka został zwiększony decyzjami Ministra Zdrowia¹⁵ o 660,2 tys. zł, tj. do 2.971,2 tys. zł (o 28,6%). Zwiększenia dotyczyły: § 4010 (wynagrodzenia osobowe pracowników) – o 565,2 tys. zł, § 4040 (Dodatkowe wynagrodzenia roczne) – o 13,9 tys. zł, § 4110 (Składki na ubezpieczenia społeczne) – o 99,4 tys. zł, § 4120 (Składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy) – o 13,1 tys. zł i § 4710 (Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający) – o 0,7 tys. zł (szerzej o zwiększeniach środków na wynagrodzenia napisano w pkt 2.1.2 wystąpienia). Czterema decyzjami dyrektora Ośrodka¹⁶ przeniesiono wydatki w wysokości 54,0 tys. zł między paragrafami klasyfikacji budżetowej. (akta kontroli str. 86-101)

Wydatki bieżące Ośrodka w 2022 roku wyniosły 2.971,2 tys. zł (100% planu po zmianach) i były o 356,1 tys. zł (o 13,6%) wyższe od poniesionych w 2021 roku. W wydatkach bieżących dominowały wydatki na:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi¹⁷ w wysokości 2.309,1 tys. zł (77,7% wydatków bieżących), które były o 372,6 tys. zł wyższe niż w 2021 roku (co szerzej opisano w pkt 2.1.2 niniejszego wystąpienia),
- zakup towarów i usług¹⁸ w wysokości 508,3 tys. zł (17,1% wydatków bieżących), które były o 61,4 tys. zł niższe niż w 2021 roku, w tym 45,3 tys. zł na zakup energii elektrycznej (co opisano w pkt. 2.1.6 niniejszego wystąpienia), 283,2 tys. zł (9,5% wydatków bieżących) na zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych¹⁹, tj. o 51 tys. zł więcej niż w 2021 roku,
- pozostałe wydatki²⁰ w wysokości 94,8 tys. zł (3,2% wydatków bieżących); były one o 13,1 tys. zł wyższe niż w 2021 roku. (akta kontroli str. 7, 86)

Wydatki zrealizowane w poszczególnych grupach ekonomicznych nie przekraczały limitu określonego w planie finansowym. (akta kontroli str. 7, 86)

2.1.2. Wynagrodzenia osobowe pracowników Ośrodka wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wyniosły 1.940,4 tys. zł i były o 19% (tj. o 310,6 tys. zł) wyższe niż w 2021 roku²¹. Zwiększenie wydatków na wynagrodzenia spowodowało wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników Ośrodka o 1.286,28 zł (o 18,4%). Otrzymane środki pochodziły z Ministerstwa Zdrowia i dotyczyły głównie: podwyżek wynagrodzeń zasadniczych przyznanych na podstawie art. 3 ustawy z 8 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych

¹⁵ Decyzje Nr: 46.3122.2.28.2022.ZW z 7 kwietnia 2022 r., 46.3122.2.82.2022.ZW z 10 sierpnia 2022 r., 46.3122.2.122.2022.ZW z 23 listopada 2022 r. i 46.3122.2.196.2022.ZW z 28 grudnia 2022 r.

¹⁶ Decyzje z 4 listopada oraz 12, 23 i 24 grudnia 2022 r.

¹⁷ Według danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu budżetowym RB-28 z wykonania planu wydatków, §§: 4010, 4040, 4110 i 4120.

¹⁸ §§: 4210-4300.

¹⁹ §: 4230.

²⁰ §: 4360, 4390, 4410, 4430, 4440, 4480, 4520, 4700 i 4710.

²¹ Wynagrodzenia osób zatrudnionych w Ośrodku według sprawozdań rocznych Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw²² w 2021 roku (404,8 tys. zł) i w 2022 roku (196,4 tys. zł) oraz jednorazowego wsparcia wydatków płacowych (55,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 9-10, 88-95, 102-103)

2.1.3. W 2022 roku nie wystąpiły w Ośrodku: wydatki majątkowe, zwiększenia planu wydatków z rezerwy ogólnej lub rezerw celowych, blokady wydatków, wydatki niewygasające z upływem lat 2021 i 2022 ani wydatki ze środków europejskich. (akta kontroli str. 7, 32-43, 104-105)

2.1.4. Zobowiązania Ośrodka na koniec 2022 roku wynosiły 155,6 tys. zł (w całości niewymagalne), w tym 148,2 tys. zł dotyczyło dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników Ośrodka wypłacanego w 2023 roku, a pozostałe 7,3 tys. zł zobowiązań pozapłacowych, które uregulowano w terminach płatności. (akta kontroli str. 106, 108-109)

2.1.5. Szczegółowe badanie wydatków Ośrodka przeprowadzone na próbie 55 dowodów księgowych o wartości 240,1 tys. zł²³ wykazało, że:

1. Wydatki o wartości 233,3 tys. zł (45 dowodów) zostały zrealizowane z zachowaniem przepisów art. 44 ust. 3 pkt 2 oraz art. 162 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, tj. zgodnie z planem finansowym, w sposób celowy i z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów (w badanej grupie spraw siedem dowodów dotyczyło wydatków na zakup energii elektrycznej, co szerzej opisano w pkt 2.1.6 niniejszego wystąpienia). Natomiast wydatek o wartości 0,4 tys. zł (jeden dowód) został wypłacony zleceniobiorcy (21 lipca 2022 r.) przed wykonaniem (22 i 29 lipca 2022 r.) zadań określonych w umowie zlecenia²⁴.

2. Dodatkowe badanie dziewięciu dowodów księgowych²⁵ dotyczących wydatków na kwotę 6,4 tys. zł przekazanych ww. zleceniobiorcy wykazało, że osobie tej przed wykonaniem zadań określonych w umowie²⁶ wypłacono łącznie 1,8 tys. zł²⁷. (akta kontroli str. 110-227)

Sprawa została opisana w dalszej części wystąpienia w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

2.1.6. W 2022 roku Ośrodek korzystał z energii elektrycznej na podstawie umowy z PGE Obrót S.A.²⁸, w której określono m.in.: dane licznika²⁹ poboru energii elektrycznej (PPE), moc przyłączeniową (41 kW), grupę taryfową za świadczoną usługę dystrybucji energii elektrycznej i za sprzedaż energii elektrycznej (C21) oraz miesięczny okres rozliczeniowy. Z faktur otrzymanych przez Ośrodek za zużycie energii w 2022 roku wynika, że:

- 1/ w 2022 roku wykorzystano 31.838 kWh energii elektrycznej, tj. o 9,1% mniej niż w 2021 roku (34.750 kWh), co wynikało z podjętych działań oszczędnościowych,
- 2/ koszt zakupu energii elektrycznej zużytej w 2022 roku wyniósł 62,5 tys. zł, z czego Ośrodek zapłacił 45,3 tys. zł, a pozostałe 17,2 tys. zł wpłaciło czterech najemców pomieszczeń (rozliczenia na podstawie zajmowanej powierzchni³⁰),
- 3/ w 2022 roku moc zamówiona (41 kW) była wykorzystywana w ilości od 13 kW do 19 kW, co stanowiło maksymalnie 46,3% mocy zamówionej,
- 4/ w 2022 roku poszczególne stawki opłat nie uległy zwiększeniu, z wyjątkiem opłat za energię czynną, które wzrosły z 0,7706 do 2,0716 zł netto za kWh,

²² Dz.U. z 2022 poz. 2139; w tym zmiany wprowadzone z dniem 22 czerwca 2021 r. i 29 czerwca 2022 r.

²³ Doboru próby 46 dowodów na kwotę 233,7 tys. zł dokonano metodą doboru losowego, a dziewięciu dowodów na kwotę 6,4 tys. zł metodą doboru celowego

²⁴ Umowa zlecenia Nr 44/C/2021 zawarta 30 sierpnia 2021 r. na okres od 1 września 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.

²⁵ Za okres od marca do grudnia 2022 roku, bez dowodu za lipiec 2022 roku ujętego w doborze losowym.

²⁶ W umowie zlecenia napisano m.in., że „potwierdzeniem czasu wykonywania czynności określonych w umowie będzie rozliczenie godzin wykonywania umowy zlecenia” (§ 3) i „zleceniobiorca otrzyma za wykonanie zlecenia wynagrodzenie w wysokości 56 złotych za godzinę brutto” (§ 5).

²⁷ W marcu, kwietniu, sierpniu i listopadzie po 196 zł, w czerwcu 252 zł, a w maju i we wrześniu 392 zł.

²⁸ Umowa kompleksowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji dla odbiorców z grupy taryfowej G oraz C1x Nr WO/10019101/2007 zawarta 12 września 2018 r.

²⁹ Licznik energii AS 1440 numer 03508858.

³⁰ We wszystkich czterech umowach ustalono, że wynajmujący oprócz czynszu będzie obciążał najemcę kosztami m.in.: 1/ zużycia energii elektrycznej według podlicznika zamontowanego u najemcy, 2/ średniego zużycia energii elektrycznej związanej z obsługą węzła cieplnego, wyliczoną ryczałtowo za 1 m² powierzchni użytkowej.

5/ opłata za energię elektryczną za styczeń 2023 roku, w porównaniu do stycznia 2022 roku, wzrosła o 246,9%, z powodu podwyżki siedmiu z 12 pozycji wyszczególnionych w fakturach³¹, obniżenia opłat w dwóch pozycjach³², pozostawienie na niezmiennym poziomie opłat w trzech pozycjach³³ oraz podwyżki stawki VAT z 5% do 23%.

(akta kontroli str. 228-290, 296-308)

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że w 2022 roku w Ośrodku nie podjęto działań zmierzających do zmniejszenia mocy umownej zamówionej, którą wykorzystywano na poziomie maksymalnie 46,3%. Jej dostosowanie do faktycznych potrzeb (na poziomie mocy pobranej powiększonej o 30%) skutkowało obniżeniem opłat w 2022 roku o 4,4 tys. zł. Podjęte przez Ośrodek w lutym 2023 roku działania polegające na zmniejszeniu stawki mocy umownej z 41 kW do 30 kW pozwolą na ograniczenie wydatków ponoszonych na energię elektryczną o 2,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 228-290, 296-308)

P.o. Dyrektora wyjaśniła, że: *w kwestii mocy umownej na poziomie 41 kW należy mieć na uwadze, że Ośrodek począwszy od roku 2012 rozbudowywał sukcesywnie system klimatyzacji, co wynikało z konieczności zapewnienia odpowiednich wymogów pracy specjalistycznej aparatury diagnostycznej. Zbierając doświadczenia praktyczne zużycia prądu w okresie letnich upałów, przy rozbudowywującym się systemie klimatyzatorów priorytetem było niedopuszczenie do przekroczenia mocy zamówionej. W 2022 roku zakończono instalację systemu klimatyzacji i rozważano wystąpienie do PGE o obniżenie mocy umownej z zachowaniem pewnego bezpiecznego buforu wynikającego z ryzyka anomalii pogodowych (długotrwałych i wysokich temperatur), a także uwzględniając przyszłe zmiany urządzeń elektrycznych (analyzerów, aparatów diagnostycznych) zarówno w Ośrodku jak i u najemców lokali (szczególnie w zakładzie radiologii czy stomatologii).*

(akta kontroli str. 291-293)

W trakcie kontroli NIK (8 lutego 2023 roku) Ośrodek złożył wniosek o zmniejszenie mocy umownej z 41 kW do 30 kW. W dniu następnym został poinformowany przez PGE Obrót, że zgłoszenie zostało zarejestrowane i zmiany w umowie zostaną wprowadzone w ciągu 21 dni. Do zakończenia kontroli NIK (24 lutego 2023 r.) projekt zmian umownych do Ośrodka nie wpłynął.

(akta kontroli str. 294-295)

2.1.7. W 2022 roku Ośrodek nie udzielał zamówień publicznych, a w 2021 roku udzielił jednego zamówienia o wartości szacunkowej 538,4 tys. zł (w trybie podstawowym – art. 275 pkt 1 Pzp) na zakup testów, odczynników laboratoryjnych i środków dezynfekcyjnych oraz na dzierżawę analyzerów (11 części). Umowy z dziewięcioma podmiotami zawarto 2 września 2021 roku (na 24 miesiące) za wynagrodzeniem netto w wysokości 525,8 tys. zł. W 2022 roku na zakup przedmiotów określonych w umowie wydatkowano 247,3 tys. zł (47,8% wartości umownej). Analiza prawidłowości udzielenia tego zamówienia³⁴ wykazała, że:

- działania Ośrodka były zgodne z przepisami Pzp, z wyjątkiem nieprzekazania Prezesowi UZP informacji o złożonych ofertach i niezamieszczenia w BZP ogłoszenia o zmianie umowy Nr 4/ZP/2021 (co szerzej opisano w Stwierdzonych nieprawidłowościach),
- postępowanie przetargowe przeprowadziła trzyosobowa komisja powołana zarządzeniem Nr 10/2019 dyrektora Ośrodka³⁵, której członkowie złożyli pisemne oświadczenia, przewidziane w art. 56 ust. 5 i 6 Pzp,
- zamówienie zostało ujęte w planie postępowania o udzielenie zamówień zamieszczonych w BZP (2021/BZP 00150988/01) oraz na stronie internetowej zamawiającego,

³¹ Opłata za stałą stawkę sieciową wzrosła z 17,16 zł do 26,9 zł za kW, opłata sieciowa zmienna z 0,1434 zł do 0,2293 zł za kWh, opłata jakościowa z 0,0095 zł do 0,0242 zł za kVArh, opłata za energię czynną z 0,7706 zł do 2,072 zł za kWh, opłata za energię pobraną z 0,2527 zł do 0,27808 zł za kVArh, opłata za energię oddaną z 0,2527 zł do 0,27808 zł za kVArh, opłata kogeneracyjna z 4,06 zł do 4,96 zł za MWh.

³² Opłata za moc zmienną z 0,1026 zł do 0,1024 zł za kWh i opłata OZE z 0,9 zł do 0 zł za MWh.

³³ Opłata przejściowa (0,08 zł za kW) i opłata abonamentowa (9,50 zł za miesiąc).

³⁴ Zamówienie o wartości 538,4 tys. zł netto = 126,1 EUR netto na dostawę testów i odczynników laboratoryjnych wraz z dzierżawą analyzerów oraz dostawą środków dezynfekcyjnych (11 części).

³⁵ Zarządzenie Nr 10/2019 dyrektora Ośrodka Badawczo—Diagnostycznego Chorób Przenoszonych Drogą Płciową z 31 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych.

- realizacja zamówienia w 2022 roku (w zakresie przedmiotu zamówienia, terminów realizacji zamówień i wysokości wynagrodzenia) była zgodna z treścią umów zawartych z dostawcami,
- poniesione z tytułu realizacji zamówienia wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań Ośrodka. (akta kontroli str. 309-324)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. P.o. Dyrektora Ośrodka w 2022 roku przed wykonaniem usług określonych w przedłożonych rozliczeniach zatwierdziła do wypłaty i wypłacono zleceniobiorcy realizującemu umowę zlecenia nr 44/C/2021 z 30 sierpnia 2021 r. wynagrodzenie w kwocie 2,2 tys. zł, co skutkowało opłaceniem części usług, gdy umowa nie została jeszcze zrealizowana. Finalnie całość tych usług została wykonana, ale zgodnie z umową (§ 5), wynagrodzenie miało być płatne po wykonaniu zlecenia. (akta kontroli str. 157-227)

P.o. Dyrektora wyjaśniła, że: *umowa zlecenia została zawarta na długi okres, tj. od 1 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. z osobą, która wcześniej była pracownikiem Ośrodka. Z uwagi na ten fakt oraz dostępność środków finansowych na wypłatę wynagrodzeń za umowy zlecenia w określone dni tygodnia, wypłata wynagrodzenia nastąpiła przed wykonaniem wszystkich godzin pracy w danym miesiącu. Zrozumiałym jest, że w przypadku niewykonania faktycznych pozostałych do końca miesiąca godzin pracy przez zleceniobiorcę nastąpiłaby korekta wypłaconego wynagrodzenia. Począwszy od miesiąca lutego br. wynagrodzenia z tytułu realizacji umów zlecenia będą wypłacane ostatniego dnia każdego miesiąca.* (akta kontroli str. 291-293)

P.o. Dyrektora podała także, że: *w 2022 roku dwóm innym osobom zatrudnionym na umowę zlecenie wypłacano wynagrodzenie przed wystawieniem rachunku. Osoby te otrzymały wynagrodzenie na podstawie przedstawionego harmonogramu pracy. Są to wieloletni pracownicy Ośrodka zatrudnieni w jednostce także na podstawie umowy o pracę. Wolne dni pracy wypadły również w ostatnie dni miesiąca natomiast środki na wypłatę wynagrodzeń jednostka posiadała kilka dni wcześniej przed zakończeniem miesiąca. Harmonogramy pracy tych osób są ustalane z miesięcznym wyprzedzeniem. W przypadku konieczności zmiany harmonogramu danej osoby a po wypłacie wynagrodzenia zrozumiałym jest, że nastąpiłaby korekta wypłaconego wynagrodzenia. Jednak do chwili obecnej taka sytuacja nie zaistniała.* (akta kontroli str. 325-327)

2. P.o. Dyrektora Ośrodka realizując zamówienie na dostawę testów i odczynników medycznych wraz z dzierżawą analizatorów oraz dostawę środków dezynfekcyjnych nie przekazała Prezesowi UZP informacji o otrzymanych ofertach przetargowych, naruszając art. 81 Pzp i w trakcie realizacji umowy Nr 4/ZP/2021 nie zamieściła w BZP ogłoszenia o zmianie tej umowy dokonanej aneksem z 21 października 2021 r., co było niezgodne z art. 455 ust. 3 pkt 2 Pzp. (akta kontroli str. 309-315)

P.o. Dyrektora wyjaśniła, że: *realizując zamówienie na dostawę testów i odczynników laboratoryjnych wraz z dzierżawą analizatorów oraz dostawą środków dezynfekcyjnych Ośrodek nie przekazał Prezesowi UZP informacji o złożonych ofertach i ogłoszenia o zmianie umowy nr 4/2021 na dostawę odczynników do detekcji 7 patogenów przenoszonych drogą płciową metodą Real time-PCR przez nieumyślne przeoczenie i niedopatrzanie w wykonaniu powyższego obowiązku. Pozostałe obowiązkowe zgłoszenia Prezesowi UZP i zmiany następnych umów w realizowanym zamówieniu zostały wypełnione.* (akta kontroli str. 291-293)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Ośrodka w zakresie wydatkowania środków publicznych. Zbadane 8,1% wydatków z 2022 roku zrealizowano w sposób celowy, w granicach ustalonego planu finansowego, zgodnie z zawartymi umowami lub zamówieniami. Prawidłowo udzielono zamówienie publiczne realizowane w latach 2021 i 2022. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: wypłacenia wynagrodzeń przed wykonaniem zadań określonych w umowie zlecenia, nieprzekazania Prezesowi UZP informacji o złożonych ofertach oraz niezamieszczenia w BZP ogłoszenia o zmianie umowy.

OBSZAR	<p>3. Sprawozdawczość</p> <p>3.1. Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2022 rok przez dysponenta części 46 Zdrowie i sprawozdań jednostkowych Ośrodka: 1/ o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23); 2/ z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27); 3/ z wykonania plany wydatków budżetu państwa (Rb-28); 4/ z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1). Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).</p> <p>Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej³⁶, przy uwzględnieniu stosowanej techniki księgowania. Sprawozdania budżetowe były prawidłowe pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Zostały podpisane przez kierownika jednostki i głównego księgowego. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wykazane sprawozdania zostały terminowo przesłane do Ministerstwa Zdrowia (sprawozdania Rb-N i Rb-Z w dniu 16 stycznia 2023 r., a sprawozdania Rb-23, Rb-27, Rb-28 i Rb-BZ1 – 6 lutego 2023 r.)³⁷. (akta kontroli str. 106-109, 328-340)</p> <p>W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.</p> <p>Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Zostały one prawidłowo sporządzone i terminowo przekazane dysponentowi wyższego stopnia, a dane w nich zawarte wynikały z ewidencji księgowej prowadzonej w informatycznym systemie finansowo-księgowym.</p>
Opis stanu faktycznego	
Stwierzone nieprawidłowości	
OCENA CZĄSTKOWA	
Wnioski	<p>V. Wnioski</p> <p>W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wypłacanie wynagrodzeń zleceniobiorcom zgodnie z zasadami, określonymi w umowach zlecenia. 2. Przekazywanie Prezesowi UZP informacji o złożonych ofertach i zamieszczanie w BZP ogłoszeń o zmianie umowy .
Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	<p>VI. Pozostałe informacje i pouczenia</p> <p>Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.</p> <p>Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie</p>

³⁶ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli budżetu państwa w 2022 roku badania kontrolne nie obejmowały poprawności i kompletności ksiąg rachunkowych.

³⁷ W terminach ustalonych w: rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144), rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731) i rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396).

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

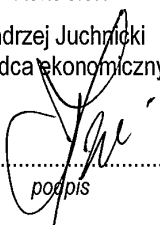
przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

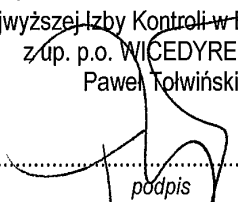
Białystok, 27 marca 2023 r.

Kontroler:
Andrzej Juchnicki
doradca ekonomiczny

.....
podpis

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. p.o. WICEDYREKTOR
Paweł Tolwiński

.....
podpis